

Motion till riksdagen 2024/25:2619

av Elin Söderberg m.fl. (MP)

Flyttbidrag i stället för återvandringsbidrag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett flyttbidrag till den som inom landet vill flytta till ett arbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla återvandringsbidraget och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sysselsättningen varierar stort inom Sverige. Det finns idag flera kommuner som har historiskt låg arbetslöshet, där industrin och välfärden slåss om arbetskraften. Samtidigt är den demografiska utvecklingen en utmaning. Ser man till behovet av arbetskraft framåt inom näringslivet, välfärden och försvaret så går ekvationen helt enkelt inte ihop. Det råder arbetskraftsbrist som hämmar näringslivets utveckling och försämrar välfärden. Samtidigt ser vi liknande utmaningar i våra grannländer och Europa, vi kan således inte förvänta oss en tillströmning av människor i arbetsför ålder på motsvarande sätt som skett tidigare i Sveriges historia.

I detta läge väljer den nuvarande regeringen att införa ett ”återvandringsbidrag” i syfte att försöka förmå invånare i arbetsför ålder att lämna landet. Detta trots att regeringens egen utredare anser att återvandringsbidraget bör avvecklas då det motverkar integrationen.

Sverige har tidigare använt sig av flyttbidrag för att stimulera geografisk rörlighet på arbetsmarknaden. Jag anser att ett flyttbidrag bör införas till den som inom landet vill flytta till ett arbete, samt att återvandringsbidraget avvecklas.

Det gamla flyttbidraget

Fram till 2015 fanns ett så kallat flyttningsbidrag. Det var egentligen tre bidrag: ersättning för resa och logi, ersättning för bohagstransport och pendlingsstöd. Arbetsförmedlingen beviljade bidraget. Flyttningsbidrag kunde bara lämnas till den som var arbetslös eller riskerade att bli det samt inte bedömdes kunna få arbete på hemorten. Ersättning för bohagstransport kunde ges för den faktiska kostnaden men aldrig mer än 20 000 kronor per tillfälle.

Behovet av ett flyttbidrag har åter aktualiserats, inte minst i samband med den gröna industriomställningen i norra Sverige

Regeringens samordnare Peter Larsson noterar detta behov av att ekonomiskt stimulera flytt till arbete i sin utredning. Utredningen framhåller att Arbetsförmedlingen nyligen genomfört djupintervjuer bland arbetsgivare och arbetssökande om geografisk och yrkesmässig rörlighet, insikter om drivkrafter och hinder för arbetssökande att flytta till annan ort. Som ett resultat av intervjuerna konstaterar myndigheten att många av de arbetssökande upplever att tanken på att flytta skapar stress. Att kännedom om den nya platsen är begränsad utgör också ett hinder. Slutsatsen som Arbetsförmedlingen drar är att trösklar för att flytta inom landet behöver sänkas, till exempel genom att erbjuda provboende och en möjlighet att prova nya arbetsuppgifter. Arbetsförmedlingen konstaterar också att det krävs mer av stöd och handledning för att öka motivationen för att flytta. Därför bör det övervägas olika möjligheter för att ekonomiskt stimulera denna process. Det kan handla om pendlingsstöd, flyttbidrag eller andra stimulerande åtgärder.

Elin Söderberg (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Märta Stenevi (MP)

Ulrika Westerlund (MP)